

27. Ko ia tangata nana nei i whiu, i tuku ranei i tana kai-whakahaere, i tana kai-mahi ranei kia whiu, i te mea kaore i whakaaetia e te Kai-tirotiro Hipi, i etahi kararehe kua pangia e te mate, ka tuku ranei kia marara haere nga kararehe mate i runga i tetahi whenua, ka whiu ranei, ka tuku kia haere noa te kararehe kua pangia e te mate i runga i tetahi huanui, ka taea kia whiua ia ki: utu ia mo ia ra mo ia ra i whiua i tukua kia haere, i tukua kia marara haere nga kararehe pera, i te whaine kia kaua e hipa ake i te £50 kia kaua e iti iho i te £2.

PANUITANGA.

TE MATE TAewa.

Nga Purapura Taewa.—Mehemea ka taea me tuku nga purapura ki te rongoa e kiia nei he *Bordeaux mixture*, i mua mai i te whakatokanga (mehemea ra kaore i peratia i te hauhakenga) he mea penei me tenei e whai ake nei te mahi, ara:

- Kia 4 nga pauna purutone (*bluestone*).
- Kia 4 nga pauna raima tahu hou (*quicklime*).
- Kia 40 nga karani wai.

Me penei ranei:—

- Kia 4 nga pauna purutone (*bluestone*).
- Kia 5 nga pauna hora horoi (*washing-soda*).
- Kia 40 nga karani wai.

He kaaho te mea pai hai whakaranunga mo te rongoa nei, me kahi nga purapura ki roto ki tetahi kete, he mea hanga ki te waea, mea pera ranei, ka tuku ai ki roto ki te rongoa i te kaaho, kia kaua e roa atu i e rima mineti e ngaro ana i te wai, ka tango ake ka hora ai kia maroke. Otiia, he rite tonu te hanga i te rongoa nei me te hanganga o te rongoa mo te mahi mapu.

Te Mahi Mapu ina ka Tupu te Taewa. He nui te mate i pa ki nga taewa i Niu Tireni nei, a koi nei te rongoa e kiia nei he *Bordeaux mixture* hei patu i taua mate, ara:—

- Kia 6 nga pauna purutone (*bluestone*).
- Kia 4 nga pauna raima tahu hou (*quicklime*).
- Kia 40 nga karani wai.

Me penei ranei:—

- Kia 6 nga pauna purutone (*bluestone*).
- Kia 5 nga pauna hora horoi (*washing-soda*).
- Kia 40 nga karani wai.

Tukua nga purutone ki roto ki te kaaho, tetahi mea hanga ki te papa ranei, kaua rawa ki te mea haehana, ringihia ki runga kia 5 nga karani wai, ka waiho ai kia rewa katoa nga purutone, ko te mea pai me kahi nga purutone ki roto ki tetahi peeke he mea tatahi te raranga, ka whakairi ai ki tetahi rakau i whakahipatia ki runga ki te kaaho kia tautau ai nga purutone ki roto i te wai; mehemea e hiahia ana kia hohoro te rewa he pai noa atu te whakarewa ki te wai wera. Ko te raima me tuku ki roto i te taapu, pakete ranei, ka hoatu he wai kia iti, engari kia maku katoa nga raima kia hu ai nga raima, kia rewa katoa nga purutone hei reira ka hoatu te wai purutone ki roto ki te kaaho, me korori raua kia tino ranu rawa, katahi ka hoatu te toenga o te 40 karani wai ki roto, waiho ai kia tu ana kia tatu ki raro nga para o te raima.

Ko te mea tika hei ringihanga i te rongoa nei ki runga ki nga taewa he papu mapu (*spray-pump*) whai *cyclone*, *Bordeaux nozzle* ranei (ara he mea whakapiko nga puta rerenga mai o te rongoa kia taea ai a raro o nga rau); me timata te mapu i te mea ka 6 nga inihi te roroa o nga tupu o te taewa tae atu ki te 9 nga inihi, kia tekau nga ra i muri mai me mapu ano kia toru nga mapunga. Me tino kaha te mapu i raro i nga rau tatemea e hua mai aua te mate i reira.

Kua kitea e pangia ana nga taewa e te mate me mapu ano.

A te rua me te toru o nga mapunga, me te mapunga i nga taewa kua nunui nga tupu, a kua ahua maro hoki nga rau me hanga te rongoa nei kia ahua kaha ake—ara kia 6 nga pauna purutone (*bluestone*), kia 4 nga pauna raima tahu hou (*quicklime*), kia 5 nga pauna hora horoi (*washing-soda* ranei).

Mehemea ka ua i roto i nga haora e toru e wha ranei i muri i te mapunga, i te mea kahore ano kia maroke noa nga rongoa i runga i nga rau me mapu ano ina ka pai te rangi.